

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1740. usque ad annum 1742

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum, 1787

VD18 90119649

§. 63. Controversia inter Franciæ Regem & Hungariæ Reginam circa
Abbatiam S. Huberti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67882](#)

Sæc. XVIII.

A.C. 1742.

§. LXIII.

*Controversia inter Franciæ Regem &
Hungariæ Reginam circa Abba-
tiam S. Huberti.*

Gravioris momenti res erat contro-
versia, quæ de Abbatia S. Huberti
inter Ludovicum XV. Franciæ Regem
& Mariam Theresiam Hungariæ Regi-
nam hoc anno mōta erat. Occasio il-
lius erat hæc: Exstat in Arduenna Syl-
va celebris Abbatia Ordinis S. Bene-
dicti, quæ a S. Huberto Trajectensi ad Mo-
sam ac Leodiensi Episcopo, nomen ha-
bet: fundationis suæ vero originem a
Walcando itidem Episcopo Leodiensi
repetit, quamvis pariter Franciæ Re-
ges sese hanc Abbatiam fundasse aut
saltem dotasse obtendant: utut de hoc
sit, omnino tamen certum est, quod un-
decim abhinc sæculis Franciæ Reges
quingentesimo decimo octavo supra mil-
lesimum Caroli V. Cæsaris Administri
in controversiam trahere moliebantur:
prævalenti tamen Gallorum potentiae
tum erat cedendum; post decursum ve-

10

ro bini sæculi anno Domini millesimo Sæc.XVIII.
 septingentesimo decimo octavo Belgii A.C. 1742.
 Gubernator temporis opportunitate u-
 sus, avitum Cæsar is jus resuscitare ag-
 grediebatur, hancque Abbatiam, & pau-
 cis post annis plures annexas, nulliusque
 dominio obnoxias (*neutrales* vocant) ter-
 ras vi occupabat, eo quod eæ omnes Lu-
 xenburgensis Ducatus dominio subje-
 ctæ essent. Nec tamen tardabant Galli,
 jus suum apud Bruxellensem Curiam
 prosequi: ast Gubernator æquitati caus-
 sæ confisus, pariter juri suo immote in-
 stitit: eapropter Parliamentum Parisien-
 se anno reparatæ salutis millesimo sep-
 tingentesimo trigesimo primo die secun-
 da Junii decretum, & mox alterum die
 decima nona Septembris ad S. Huberti
 subditos & incolas transmisit, præce-
 pitque, ut in nulla omnino re a Lucem-
 burgensi jurisdictione dependerent. Du-
 dum ea lis utrinque magna animorum
 contentione agitabatur, quin tamen
 ullo transactionis remedio componi pos-
 set. Rex ergo rem armis committere
 statuit, eo que minus cunctandum cen-
 suit, quo certius sibi compertum habuit,
 quod jamjam Maria Theresa Hungariæ
 Regina ab Hubertinis fidelitatis homa-
 giū sibi utpote supremæ Dominæ
 præstari præceperit; vicissim igitur
 Rex omnibus hisce subditis signifi-

T t 4

cari

Sæc. XVIII. cari mandavit, ut toto belli tempore
A. C. 1742. neutri parti essent addicti: nec his con-
tentus Maillebojo Franciæ Marescallio
in mandatis dedit, ut cum suo exerci-
tu in Bavariam destinato has terras per-
transiret, & Austriacorum præsidia ex
Abbatia depelleret. Nec id spectata
horum paucitate magnæ molis opus e-
rat: Gallis igitur pro summo imperio
rem agentibus Abbas eis omne pabulo-
rum genus, petitaque subsidia non ad-
modum invitus suppeditabat, ipsaque
Regis Galliæ insignia erigebat. Haud
dixit tamen Gallicis copiis ibidem subsi-
stere datum erat, utpote ad magis se-
riam expeditionem vocatis. Abbatia
itaque ab infesto hospite vacuata, Lu-
cemburgensis Curia validum præsidii
sui agmen ad has terras emisit; rem ta-
men tempestive subodoratus Abbas,
prompta fuga securitati suæ consuluit:
mox vero dicta Curia promulgatis plu-
ribus edictis Gallicæ coronæ jura ac pa-
trocinium in Abbatiam prætensum e-
vertit, ipsumque Abbatem tanquam
criminis in beneficii Auctorem com-
missi reum in jus vocari, ac fugitivum
usque ad Leodiensem ditionem infe-
qui jussit. Interim Lucemburgicæ arcis
Gubernatori innotuit, Abbatem in quo-
dam Leodiensi prædio habitare; con-
festim ergo armatorum globum eo emit-
tit,

tit, adjuncto quodam Centurione, qui ^{Sæc. XVIII.}
tamen viarum ignarus, viæ ductorem ^{A. C. 1742.}
pretio conduxit: peropportune autem
Abbati accidit, ut Centurio hoc ipso
itineris duce citius, ac necessitas sua-
fisset, dimisso, per ambages ad destina-
tum locum tardius perveniret. Hanc
moram Abbas in rem suam vertens,
præcipiti cursu Bullionum, & inde Pa-
risios contendit, ubi a Rege Christia-
nissimo omni humanitatis genere ex-
ceptus fuit. Comperta totius rei serie
Lucemburgensis Curia nomine Augu-
stissimæ Reginæ Abbatem intra præ-
stitutum temporis spatium in judicium
venire jussit, utque pristinam agendi
rationem novo fidelitatis specimine cor-
rigeret, serio admoneri voluit. Cum
vero Abbas præfixo tempore comparere
negligeret, die vigesima prima Decem-
bris Hungariæ Regina Styrumicam Di-
machorum legionem Monasterii sumpti-
bus alendam in Abbatiam immisit. Eo-
dem tempore Religiosis demandatum,
ut absente suo Abbatे Administratorem
eligerent, & ad compensanda damna
Abbas octoginta millium thalerorum
mulcta puniretur. Verum Metense Par-
lamentum contra Austriacos die vigesi-
ma prima Februarii anno 1743. proli-
xum non minus quam acerbum edictum
promulgavit, quo omnes Luçemburgi-

T t 5

cæ

Sæc. XVIII. cæ Curiæ decreta, jura & prætensiones
A. C. 1742 contra hanc Abbatiam, ceterasque neu-

trales terras ceu irritas, nullasque de-
claravit, cunctis que incolis severe inhibi-
tus, ne vel Lucemburgicæ Curiæ, vel
Reginæ Hungariæ, earumque manda-
tis morem gererent, aut earum jurisdi-
ctionem agnoscerent. Rebus ita turba-
tis Comes Harrachius Archiducissæ Au-
striæ ac Belgii Gubernatricis nomine
hujus controversiæ decisionem Mechli-
niensi Curiæ die nona Januarii commi-
sit. Verum hac ipsa via Galli juribus
suis plurimum derogari censebant, qua-
propter hujus regionis incolæ novo edi-
cto prohibebantur, ne Hungariæ Regi-
næ aut Lucemburgensi tribunali ullo
pacto obedirent. Iteratum hoc Gallo-
rum decretum eo magis offenderat Ge-
orgium Ludovicum Principem de Berg-
hen Leodiensem Episcopum, quo lu-
culentius constaret, prefatam Abba-
tiæ in suo territorio sitam esse, eam-
que ab ejus jurisdictione omni tempore
dependisse, atque etiamnum depende-
re: quocirca contra Gallorum attenta-
ta consuetum, flebile licet, interposita
protestationis remedium opposuit.

§. LXIV.